

Undervisningsmateriale

I AM ALSO SOMALIA

23.02.2017-11.03.2017

I **S** **O** **M** **A**

A **M** **L** **A**

A **A** **L** **S** **O**

I AM ALSO SOMALIA

Spilleperiode	23.02.2017-11.03.2017, Sort/Hvid
Sted	Pakhus 11
Varighed	90 min.
Billetter	Billetter kan købes på teaterbilletter.dk eller reserveres på billet@sort-hvid.dk
Priser og rabatter	Gruppe (min. 6 unge under 25 år): 40 kr. Unge (under 25 år): 115 kr. Teaterrabat: 125 kr. Studerende (over 25 år): 135 kr. Gruppe (min. 10 voksne): 145 kr. Løssalg: 185 kr.
Pædagogiske tilbud	Det er muligt at bestille en gratis artist talk efter forestillingen. Kontakt billet@sort-hvid.dk for mere info.
Undervisningstilbud	Det er muligt at booke skoleforestillinger i dagtimerne den 1. og 2. marts samt den 8. og 9. marts 2017. For nærmere information, kontakt billet@sort-hvid.dk .

Global Stories og S/H præsenterer forestillingen I AM ALSO SOMALIA.

En forestilling, der, for første gang i Danmark, fortæller historier om Somalia og somaliere. Forestillingen er udviklet i tæt samarbejde med bl.a. Bashir og Moeisha, to unge dansk-somaliere. I AM ALSO SOMALIA handler om at genåbne et nu udbombet teater i Mogadishu, Somalias hovedstad. Somalias nationalteater var tilbage i 1960'erne og 1970'erne et dynamisk og populært teater, hvor hundredevis af mennesker stod i kø for at komme ind til aftenens forestilling. Senere udbrød der borgerkrig og millioner af somaliere flygtede, bl.a. til Danmark. For at kunne genåbne teatret må Bashir og Moeisha opspore nogle af fortidens stjerner og det bringer dem til både Vollsmose, Griffenfeldsgade og London.

På scenen er	BASHIR BILLOW - ung rapper fra Vollsmose. MOEISHA ALI ADEN - rebelsk kvindelig tolk. MARYAM MURSAL - sangerinde, der har overlevet lidt af hvert og bl.a. har udgivet albummet The Journey på Real World Records. ABDI BADIL – ekvilibristisk kabanspiller, bosiddende i Tyskland.
--------------	---

Instruktion	DITTE MARIA BJERG
Scenografi	LISBETH BURIAN
Lysdesign	RAPHAEL FRISENVÆNGE SOLHOLM
Lyddesign	MIKKEL GEMSØE

Dette er et undervisningsmateriale udviklet som supplement til forestillingen. Opgaverne henvender sig til undervisning i folkeskolens ældste klasser og undervisning på gymnasiale uddannelser. De oplagte fag at arbejde i er de humanistiske og samfundsfaglige, idet opgaverne lægger op til refleksion og diskussion omkring politiske, kunstneriske og samfundsmæssige omstændigheder. Opgaverne i undervisningsmaterialet tager udgangspunkt i nogle af de temaer, som forestillingen tager op. Materialet kan anvendes på forskellige måder, således at det tilpasses den enkelte klasse. Undervisningsmaterialet er overordnet delt i tre tematiske kapitler med faktuelle tekststykker, artikler og digte samt opgaver. 1. Kapitel giver eleven en kort indføring i Somalias historie og politiske situation. Dette kapitel er det mest læsetunge. 2. Kapitel behandler situationen for de somaliere, som bor i Danmark og 3. Kapitel dykker ned i den somaliske kulturarv. Det er muligt kun at udvælge de dele, der er relevante for den enkelte undervisningssituation. Spørgsmålene i materialet kan besvares både skriftligt og mundtligt afhængig af undervisningens kontekst.

Rigtig god arbejdslyst!

1. SOMALIA, *Soomaaliya*

Et land med en kompliceret fortid, en vanskelig nutid og en usikker fremtid

FAKTA

Placering	Afrikas Horn
Hovedstad	Mogadishu
Sprog	somalisk og arabisk
Befolkning	10,5 mio.
Religion	Islam og Kristendom
Samfundsstruktur	Somalia havde traditionelt set nomadisk samfundsstruktur. Nomadegrupperne var organiseret efter klaner baseret på slægtskab. Selvom Somalia i dag ikke længere er nomadisk, spiller klangruppering stadig en afgørende rolle i den måde samfundet organiseres på, da samfundsgrupperne i Somalia i høj grad stadig er baseret på, hvilken klan man tilhører.

NØGLEORD:
Kolonialisme,
borgerkrig,
fejlslagen stat,
statsbygning

Opgave 1)

Overblik over en kompliceret historie

Vi har "glemt" at give nedenstående tekst om Somalias historie og politiske situation underoverskrifter, så den bliver mere overskuelig. Del derfor Somalias historie op i 4-5 perioder og giv dem en overskrift hver.

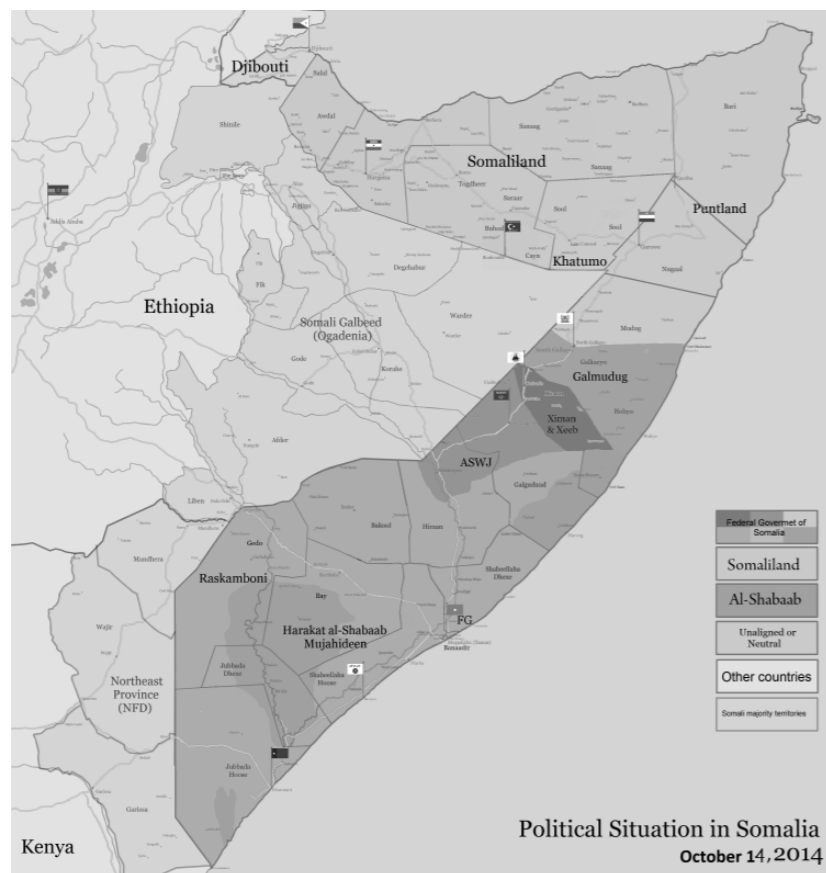
Somalia er et land med en meget kompliceret og kontroversiel historie. En fyldestgørende udredelse vil kræve flere hundrede sider, og det har vi forsøgt at skåne jer for. Intentionen med dette kapitel er at give dig et indblik i nogle af de præmisser, som landet i dag eksisterer ud fra.

Somalias historie er tæt forbundet med koloniseringen af Afrika. I begyndelsen af 1800-tallet fik Europa øjnene op for de værdifulde naturressourcer, som fandtes i kontinentets undergrund, hvorefter et kapløb om kolonisering af Afrika begyndte. Til Berliner-konferencen i 1884-1885 blev Afrika delt mellem de europæiske stormagter. Somalia blev i den forbindelse delt op i hele tre dele, som hver var underlagt henholdsvis britisk, italiensk og fransk kolonistyre.

I 1960 fik Somalia sin selvstændighed og Republikken Somalia blev etableret. I de efterfølgende år blev alle kræfter brugt på at opbygge et demokratisk parlament, som skulle bringe landet væk fra kolonistyret og ind i fremtiden som selvstændig nation, stærkt understøttet af Østblokken. Op igennem tresserne steg befolkningens utilfredshed med regeringen, efterhånden som korrupsion og klanernes politiske magt blev mere og mere dominerende. I 1969 blev den demokratisk valgte præsident dræbt under et militærkup ledet af general Siad Barre. Barre valgte at knytte meget tætte politiske og økonomiske bånd til såvel Sovjetunionen som Kina og forbød alle andre politiske partier end sit eget. Under Barres regeringstid udviklede Somalia sig langsomt til et diktatur, hvor politiske partier og fagforeninger blev forbudt, censur blev indført og tilhørsforhold til klan blev nedtonet. Ved siden af dette foregik der store folkelige uddannelseskampagner, og i 1973 fik Somalia sit første skriftsprog. Indtil da havde somalisk nemlig udelukkende været et mundtligt sprog.

Tørke, hungersnød og konstant krig med nabolande, bl.a. Etiopien, førte til fremkomsten af nationalistiske modstandsbevægelser, oftest organiseret af de største klanledere i Somalia. Deres mål var at vælte Barre. I 1991 brød en voldsom borgerkrig ud, hvor de forskellige modstandsbevægelser gik sammen og lykkedes med at vælte Siad Barre og hans centralregering. Men kuppet mod Barre bragte ikke stabilitet til Somalia, men derimod politisk anarki og lovløshed, fordi modstandsbevægelserne hurtigt vendte sig mod hinanden efter Barres exit. Diktaturet i Somalia var nu erstattet med et krigsherrestyre præget af ukontrolleret vold og konflikt. Både USA og FN blandede sig militært og økonomisk i Somalias situation i start 90'erne i forsøg på at bygge staten op igen, men begge

parten endte med at trække sig ud, da deres indsats for statsopbygning mislykkedes. Konsekvensen af disse hændelser var, at hele statsapparatet kollapsede med enorme konsekvenser for civilbefolkningen. Fra 1991-93, måtte to millioner somaliere flygte ud af landet, bl.a. ca. 12.000 til Danmark.

I 2006 prøvede nabolandet Etiopien at invadere Somalia. I kølvandet på dette voksede den islamisk ekstremistiske terrororganisation Al-shabaab frem i Somalia. Under påskuddet af at værne om Somalias nationalværdier lagde Al-shabaab på voldelig vis store dele af Somalia under deres kontrol.

Den politiske situation i Somalia har særligt de sidste to årtier været præget af ustabilitet, mislykkede regeringer og internationale interventioner i form af militære og humanitære indsatser. På trods af at Somalia har været genstand for en række internationale indsatser i forhold til statsopbygning, har landet endnu ikke opnået stabilitet, snarere tværtimod.

Dette skyldes bl.a., at Somalia mere og mere er blevet en strategisk slagmark for en række globale konflikter; Kampen mod islamisk terror og den løbende kamp om herredømme over de vigtige handelsruter langs østkyst. I dag er der et parlament i Somalia med en indsat præsident, Hassan Sheikh Mohamud, i spidsen. Et demokratisk præsidentvalg var planlagt til at finde sted i 2016, men er blevet udskudt flere gange. For første gang i historien stillede en kvinde ved navn Fadumo Dayib, bosiddende i Finland, op som præsidentkandidat, men hun trak sig efterfølgende fra valget. Valget er pt. blevet udskudt til januar 2017.

Som I kan se på det politiske kort over Somalia, er det et land mærket af politisk og territorial splittelse. På trods af at landet er erklæret som en samlet republik fungerer flere af dets regioner som autonome stater. Særlig regionerne Somaliland og Puntland kæmper for selvstændighed.

Somaliland (se kortet) har de facto fungeret som en uafhængig stat løsrevet fra Somalia siden 1991, men er ikke internationalt anerkendt som selvstændig stat. I modsætning til det øvrige Somalia har der længe været fred i landet, men udviklingen hæmmes af, at landet ikke anerkendes internationalt. Blandt somaliere er der meget forskellige meninger omkring regionernes ønske om selvstændighed.

Opgave 2)

Somalia - en fejlslagen stat?

Somalia kategoriseres i dag som en fejlslagen stat. Begrebet beskriver et land, hvis regering ikke formår at tilbyde de mest basale politiske ydelser og ansvar over for dens borgere. En stat kan ses som fejlslagen, hvis dens centralregering har svært ved at kontrollere statens territorium og militæret. Som følge af manglende kontrol over disse områder er korruption og interventioner af ikke-statslige aktører i landet en almindelig konsekvens af en fejlslagen stat.

Hvad betyder det for den somaliske befolkning, både dem der lever i Somalia og dem udenfor, at deres stat bliver betegnet som fejlslagen, f.eks. i forhold til landets selvbillede og fremtidige udvikling?

Der er også andre måder at se Somalia på. Læs følgende uddrag fra rapporten "Getting Somalia Wrong? Faith, War and Hope in a Shattered State". Hvilke syn på Somalia og det somaliske folk giver teksten udtryk for?

"I think you need to be a Somali to understand this! One thing that is unique about Somalis is the issue of trust. People will come to you, they will give you their money without signing any document, they will say, 'Here is my money, help me', and five or six people will come together entirely due to trust. This is one of the main assets we have. If someone wants to open a shop somewhere, he will call his cousins in London, South Africa, Mogadishu or Mombasa, and they will contribute. They will enable him to open the shop, and he will do the same thing for others. Trust is the secret of the success of the Somalis. Also, Somalis are amazingly energetic and dynamic. Because of the war in Somalia, there is no central government, there are no institutions to help people, so everybody has to do their own thing, you have to depend on yourself. Everybody has relatives who are suffering, so everyone feels responsible for doing things for other people. The war is one of the main reasons behind all this energy and entrepreneurial activity." Quote from Sheikh Shakul, a Somali business man living in Kenya.

2. Fra Somalia til Danmark

NØGLEORD:
Diskrimination,
ethnicitet,
medie-
repræsentation,
rollemodeller.

Den dansk-somaliske samfundsgruppe

Idag lever omkring en femtedel af Somalias befolkning (ca. 2 mio.) uden for landet, enten som immigranter eller flygtninge. De betegnes som den somaliske diaspora. Langt over halvdelen af den somaliske diaspora lever i nabolandene, Kenya, Etiopien og Yemen. Dernæst er USA og England de lande, hvor der bor flest somaliere.

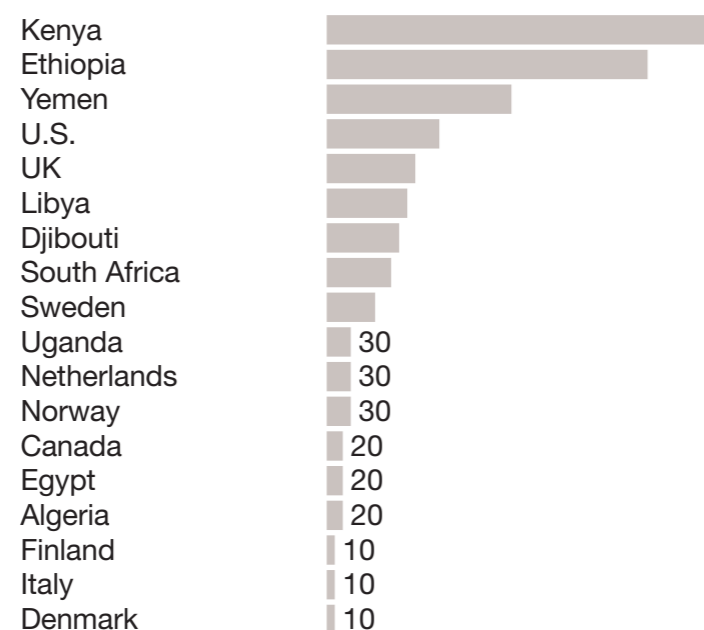
Dette kapitel giver et indblik i den del af den somaliske diaspora, som lever i Danmark. Ifølge den seneste statistik fra 1. september 2016, lever der i Danmark 20.811 personer af somalisk oprindelse, hvoraf 11.894 er førstegenerations somaliere.

Dansk-somaliere er en samfundsgruppe, hvis kollektive historie i høj grad er præget af eftervirkningerne af krig og flugt fra hjemlandet og identitetssøgen i Danmark - et land med helt andre normer end dem somaliere kommer fra.

Undersøgelser har vist, at dansk-somaliere er den minoritetsgruppe i Danmark, som socialt set er mest udsat. Det betyder bl.a. at være udfordret på områder som beskæftigelse, uddannelse og sundhed.

Somalia's global diaspora

Total number of Somali migrants living outside of Somalia in 2015, in thousands

Note: Estimates rounded up to nearest 10,000
Source: United Nations Population Division, 2015
PEW RESEARCH CENTER

Somalisk integration i tal

Her er lidt statistisk materiale på somaliernes situation på disse områder, med særligt fokus på Københavns Kommune:

10,6 % af den dansk-somaliske befolkning modtager kontanthjælp. Tallet er 2,4% for den samlede befolkning i kommunen. (Fra Danmarks statistik 2012)

51,1% af den dansk-somaliske befolkning har kun færdiggjort folkeskolen. Tallet er 20,3% for den samlede befolkning i kommunen. (Fra Danmarks statistik 2012)

74% af den dansk-somaliske befolkning angiver, at mange mænd i deres omgangskreds tygger rusmidlet *Khat*¹. 75% af den dansk-somaliske befolkning mener at khat-tygning er et alvorligt problem for integrationen og er årsag til problemer med helbredet, familien og arbejdet (Sundhedsstyrelsen, 2009).

5,7% af den dansk-somaliske befolkning har færdiggjort en bachelor eller kandidatgrad. Tallet er på 32,8% for den samlede befolkning i kommunen. (Fra Danmarks statistik 2012).

I forhold til uddannelse er det værd at notere sig helt nye, mere positive tal fra tidsskriftet Mandag Morgen. Tallene viser en 44 % stigning i antallet af somaliske lønmodtagere på højt niveau fra 2010-2014 dvs. jobs som, fx læge, advokat, bibliotekar og præst.

1. Khat er, hvad flere kalder et "kulturstof", dvs. hovedsageligt brugt af dansk-somaliere. I 1993 blev khat gjort ulovligt i DK og har gennem de seneste år været genstand for en stigende opmærksomhed, både fra politisk og sundhedsfagligt hold. Fra somaliske miljøer har det jævnligt været påpeget, at khat udgør et voksende problem for mange herboende somaliere. (Sundhedsstyrelsen 2009).

Link: <https://www.mm.dk/indvandrere-og-efterkommere-stryger-til-tops-paa-arbejdsmarkedet/>

Stigningen skyldes ifølge Marie Louise Schultz-Nielsen, at en generation af børn, der er indvandret til Danmark, da de var små, nu træder ind på arbejdsmarkedet efter at have været igennem det danske uddannelsessystem.

Opgave 3)

Statistisk generalisering af en gruppe

Skriv en personkarakteristik af en somalier baseret på de statistiske oplysninger, vi har givet ovenover. Er det en valid karakteristik? Tænk over hvilken magt statistiske materiale har over, hvordan en gruppe bliver fremstillet.

Statistikker kan være gode til at få et hurtigt overblik over en stor gruppe mennesker, men hvilke ulemper kan der være i at basere beskrivelsen af en befolkningsgruppe på statistikker, særligt når de er taget ud af deres oprindelige sammenhænge?

Disse ikke særligt opløftende statistikker kan ses som et tegn på mislykket integration. Årsagerne til mange dansk-somalieres problematiske integrering i Danmark er bl.a. **diskrimination**, **mangelfuld gensidig kulturforståelse** og **ensidig medierepræsentation**. Følgende citat er fra dansk-somalieren Abukar Raage, som blev interviewet til artiklen "Somaliere er underdogs blandt Danmarks indvandrere", bragt i VICE maj 2016.

"Sorte afrikanere er lavest i hierarkiet, og de mere lyshudede indvandrere som tyrkere,

pakistanere og bosniere er højest," siger han og tilføjer: "Vi vil gerne tænke, at danskerne er en samlet gruppe, som udsætter indvandrere for diskrimination, men vi forholder os sjældent til, at der også kan foregå diskrimination og være fordomme internt mellem de forskellige etniske minoritetsmiljøer."

Link:

http://www.vice.com/en_dk/read/somaliere-er-de-etniske-minoriteters-underdogs

Opgave 4)

Etnisk hieraki

Med udgangspunkt i læsningen af artiklen "Somaliere er underdogs blandt Danmarks indvandrere", kom med et bud på, hvorfor diskrimination også foregår internt mellem de forskellige etniske minoritetsmiljøer.

To og to: Beskriv din etnicitet for din makker. Føler du, at du har en fast etnicitet?

Opgave 5)

Fordomsøvelse – Vi har dem alle, men tør vi tale højt om dem?

Sæt dig sammen med en klassekammerat. Efter tur skal I give et bud på, hvilke fordomme I tror, den anden har.

Diskuter efterfølgende, hvordan det var at forestille sig hinandens fordomme. Og hvordan det var at høre, hvilke fordomme, andre tror, man har. Skriv stikord ned om jeres snak.

Tænk over hvem jeres forestillinger om hinandens fordomme egentlig siger mest om? Dig eller din makker? Del jeres tanker i klassen.

Repræsentation i medie billedet

Dansk-somaliere er blandt de minoritetsgrupper i Danmark, som er mest udsat for negativ repræsentation i medierne. Mediebilledet har været domineret af historier om omskårne kvinder, fjendtlige pirater og kriminelle bistandshjælpsmodtagere. "Den uønskede fremmede" har i høj grad fået et somalisk ansigt. Dette skyldes bl.a., at den største bølge af indvandring fra Somalia skete i årene op til 11. september 2001. Den somaliske indvandring blev derfor ofte sammenkædet med den intense offentlige debat om ikke-vestlig indvandring, islam og dennes påvirkning på det danske samfund i de efterfølgende år. Den offentlige debat i dag er stadig præget af at være ensidig og fokuseret på kriminalitet og integrationsproblematikker.

(Uddrag fra tegneserieprojektet "Meet the Somalis" lavet af Open Society Foundations. Læs hele tegneserien på: <https://www.opensocietyfoundations.org/sites/default/files/meet-the-somalis.pdf>)

Særligt problematisk for den offentlige debat om dansk-somaliere er, at de sjældent selv har en stemme i den politiske og offentlige debat. Mediebureauet Kontrabande lavede i 2012 en omfattende undersøgelse af "Nydanskere i Nyhedsbilledet", som viste, at kun 5% af mediernes kilder er nydanskere, og at disse mest udtaler sig om kriminalitet.

Opgave 6)

Retorik analyse

Log ind på infomedia.dk med jeres skoles login, og lav ovenstående søgning. Med udgangspunkt i overskrifterne i de første 5 siders søgeresultater, svar på.

INFOMEDIA | MEDIARKIV

BASIS AVANCERI

somaliere

PERIODE 29-11-2012 - 30-11-2016

MEDIER Alle medier

Nulstil søgning

Hvad er de tre hyppigste emner, der er skrevet om?

Ud fra overskrifterne, vælg den artikel du synes bedst eller værst om. Hvilke sproglige virkemidler bliver brugt for at skabe et godt argument? Synes du, at de holder?

Opgave 7)

Positiv medierepræsentation og behovet for somaliske rollemodeller

Læs følgende udsagn fra dansk-somalierne om underrepræsentationen af somalierne i mediebilledet:

"The most important thing is, that us Somalis in Denmark or in England, we need to come together and try to show especially to the young, that actually we can be an example to you and you can be an example to those even younger, that this way ... you don't have to do as the media tells you to do, to

be involved in crime, to be on social benefits, you can actually get an education, you can go far" (Fra rapporten: Somalis in Copenhagen, Open Society Foundations)

"Der var problemer med kriminalitet og ballade blandt somaliske unge. Så vi måtte på banen for at hjælpe vores små brødre," (Mustafa Jama fra netværket unge4unge)

"A lot of young people choose not to get involved, also out of fear for the consequences, for them personally, because you constantly have to defend yourself and because you're constantly pigeonholed and now suddenly you're a spokesperson for all Somalis and are you really up for that, when Somalis internally have so many issues? Making it all add up is a difficult manoeuvre" (Fra rapporten: Somalis in Copenhagen, Open Society Foundations)

Manglende repræsentanter og rollemodeller fra det dansk-somaliske samfund er nogle af årsagerne til problemerne med misrepræsentation. Reflekter over, hvorfor det kan være svært at påtage sig rollen som talsmand for en samfundsgruppe. Hvilke problematikker kan der opstå ved, at man udtaler sig for en stor gruppe mennesker?

Hvor mange somalierne (danske eller udenlandske) kan du finde frem til, som du mener tjener som positive rollemodeller?

I forhold til rollemodeller er det interessant at rette blikket mod USA og staten Minnesota. I Minnesota bor der op mod 100.000 somaliere og i forbindelse med det seneste amerikanske præsidentvalg blev en amerikansk-somalisk kvinde ved navn Ihan Omar valgt som Det Demokratiske Partis repræsentant for Minnesota til Repræsentanternes Hus.

Staten Minnesota er kendt for sin store somaliske befolkning med et meget aktivt socialt og kulturelt liv. Bl.a. har staten det eneste somaliske museum uden for Somalia, nemlig The Somali Museum of Minnesota.

3. Den somaliske kulturarv

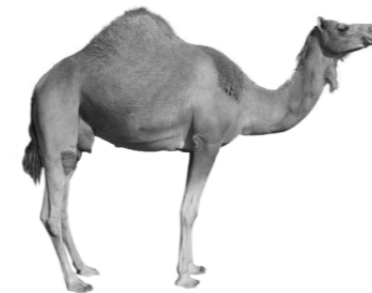
NØGLEORD: Kulturel identitet, mundtlig historiefortælling, Mad Mullah, The National Theatre of Somalia

Kultur er socialvidenskabeligt set et meget komplekst begreb. Man kan overordnet se det som et edderkoppespind, som individet har spundet om sig selv og handler ud fra, men som også forbinder vedkommende i et netværk med andre individer. Spindet er spundet sammen af utallige faktorer, såsom ens nationalitet, familieforhold, socialklasse, profession, religion, sprog og kunst. Kulturel identitet er vigtig for individets følelse af at høre til et sted i verden.

Vi vil i dette kapitel se på den somaliske kulturelle tradition, som spiller en vigtig rolle for somalieres kulturelle identitet, men som i dag står over for udfordringer i forhold til overlevelse. I dag er det overvejende den ældre generation af somaliere, som har et forhold til somalisk kultur, for store dele af den yngre generation er opvokset uden for Somalia, og har derfor et meget distanceret eller ikke-eksisterende forhold til den somaliske traditionelle kultur.

Mundtlig historiefortælling - en afgørende del af somalisk kulturtradition

En essentiel del af det somaliske kunst og kulturliv er bygget omkring den mundtlige fortælling. Somalia fik først sit skriftsprog i 1973. Indtil da har somalisk udelukkende været et mundtligt sprog, for man brugte arabisk eller kolonisprogene engelsk og italiensk som skriftsprog. Somaliere har derfor udviklet en rig tradition med mundtlig historiefortælling fra generation til generation. Den mundtlige historiefortælling var ofte i versform og handlede om alt fra historiske og politiske til humoristiske og romantiske emner.

FAKTA

Kamelen

Et meget brugt symbol i den somaliske kunst er *kamelen*. F.eks kan en kamel betyde skønhed, kvinde, mad eller Somalias politiske uafhængighed!

Traditionelt set har den mundtlige historiefortælling været den primære form for massekommunikation i Somalia. Den har spillet samme vigtige rolle for Somalia, som den skrevne presse har gjort for de vestlige samfund. Ligesom vestlige journalister har somaliske digtere haft en stor politisk betydning. De somaliske digte og den mundtlige overlevering af disse har været en af grundpillerne i bevarelsen af somalisk historie. I dag indtager de traditionelle digte og ordsprog stadig en central plads i somalisk sprog og livsførelse - de bliver stadig brugt af den ældre generation til at illustrere, diskutere og løse problemer, man kan møde i hverdagen.

Den yngre generation er ofte frustreret og forvirret over ikke at mestre somalisk godt nok til at kunne forstå og værdsætte den kultur deres forældre orienterer sig i. Dette medvirker til at skabe store kløfter mellem generationer - og til at forøge følelsen af identitetsforvirring eller identitetssplittelse. Problematikker der gælder for mange immigrations grupper, men er specielt synlige i forhold til somaliere, fordi der eksisterer meget lidt skriftligt kunst og kultur.

The Mad Mullah

Mange af datidens digtere i Somalia var store ledere, som i dag anses for at have helgenstatus. Blandt de mest kendte er den religiøse og militære leder Muhammad Abdullah Hasan, også kendt som Mad Mullah, der ledte Somalias oprør mod kolonimagterne i begyndelsen af 1900-tallet. Han er en historisk skikkelse med et kompliceret eftermæle. Nogle anser ham for at være terrorist på grund af hans voldelige metoder, men mange somaliere i dag ser ham som symbolet for oprør mod udefrakommende kontrol og frihedskamp. Mange af hans digte er en slags krigsreportager, en måde at motivere sine krigere og skræmme sine fjender. Digtene havde ofte form som bøn, som blev messet højt. På grund af digtenes krigeriske karakter bliver de i dag ofte brugt af personer fra terrororganisationen Al-Shabaab.

Følgende digt "Corfield" er skrevet af Mad Mullah i 1913 efter besejringen af de britiske styrker med Richard Corfield i spidsen.

*You have died, Corfield, and are no longer in this world,
A merciless journey was your portion.
When, Hell-destined, you set out for the Other World,
tell them how God tried you.
Say to them: 'From that day to this the Dervishes never ceased their assaults upon us.
The British were broken, the noise of battle engulfed us;
'With fervour and faith the Dervishes attacked us.'
Say: 'They attacked us at mid-morning.'
Say: 'Yesterday in the holy war a bullet from one of their old rifles struck me.
And the bullet struck me in the arm.'
Say: 'In fury they fell upon us.'
Report how savagely their swords tore you,
Show these past generations in how many places the daggers were plunged.
Say: 'Friend,' I called, "have compassion and spare me!"
Say: 'As I looked fearfully from side to side my heart was plucked from its sheath.'
Say: 'My eyes stiffened as I watched with horror;
The mercy I implored was not granted.'
Say: 'Striking with spear-butts at my mouth they silenced my soft words;
My ears, straining for deliverance, found nothing;
The risk I took, the mistake I made, cost my life.'
Say: 'Like the war leaders of old, I cherished great plans for victory.'
Say: 'The schemes the djinns planted in me brought my ruin.'
Say: 'When pain racked me everywhere
Men lay sleepless at my shrieks.'
Say: 'Great shouts acclaimed the departing of my soul.'
Say: 'Beasts of prey have eaten my flesh and torn it asunder.'
Say: 'The sound of swallowing the flesh and the fat comes from the hyena.'
Say: 'The crows plucked out my veins and tendons.'
Say: 'If stubborn denials are to be abandoned, then my clansmen were defeated.'
In the last stand of resistance there is always great slaughter.
Say: The Dervishes are like the advancing thunderbolts of a storm, rumbling and roaring*

Opgave 8)

Krigens poesi

Hvilke paralleller til Mad Mullahs digt kan I finde i dansk litteratur?
F.eks. gamle danske krigsviser?

Opgave 9)

"When he spoke, he used poetry. One of his favourite poets was Mohammed Abdullah Hassan, dubbed the 'Mad Mullah' in the West but a big hero for Somalis because he fought against British colonial rule," (BBC's rapportør om den tidligere leder af Al-Shabaab, Ahmed Abdi Godane)

Læs ovenstående citat og nyhedsindslaget "DF Bruger Ung Digter som Politisk Løftestang" om Yahya Hasaan og diskuter med en makker, hvordan et kunstnerisk værk kan blive brugt og misbrugt alt efter, hvilken sammenhæng det bliver brugt i.

Link: http://www.vice.com/en_dk/read/somaliere-er-de-etniske-minoriteters-underdogs

National Theatre of Somalia

Musik er også en essentiel del af den kulturelle tradition. Kombinationen af musik, vers og dramatisk dialog i en form for musikalsk teater, *riwaayad*, var en yndet praksis inden for teater. National Theatre of Somalia i Mogadishu var epicentret for dette. National Theatre of Somalia blev bygget i 1960'erne som en gave fra kineserne, lige efter Somalia opnåede uafhængighed. Teatret var symbolet på det nye Somalia og havde en socialistisk vision om at nå ud til publikummer fra alle samfundslag. I teatrets storhedstid i 70'erne og 80'erne fostrede teatret

stjernemusikere og sangere, bl.a. Abdi Badil og Maryam Mursal, der begge medvirker i I AM ALSO SOMALIA.

Teatret var en smeltedigel for udviklingen af nye musikalske stilarter, som fx somali jazz. Udover at være et kunstnerisk samlingspunkt var teatret også stedet, hvor ungdommen på tværs af køn kunne mødes.

Som følge af borgerkrigens udbrud i 1991 blev teatret lukket og udsat for gentagne bombeangreb. Al-Shabaab overtog kontrollen af store dele af Somalia i 2006, og forbød efterfølgende alt offentlig underholdning. Det betød, at kunstnere, der den ene dag havde stået på teaterscenen, den næste dag blev forfulgt, fængslet og dræbt.

Somalia er en nation præget af politisk og sikkerhedsmæssig ustabilitet i dag, og teatret ligger derfor stadig i ruiner og bliver brugt som militærbase.

Mange af Somalias centrale kulturinstitutioner, så som Nationalbiblioteket og National Akademiet for Kunst og Videnskab har lidt samme skæbne som The National Theatre. De lever nu blot i minderne hos den ældre generation. Ødelæggelsen af disse institutioner har blandt andet den konsekvens, at den somaliske diaspora rundt i verden ikke har et oplagt sted, de kan søge mod for at forstå deres kulturarv. Men rundt omkring i de forskellige somaliske diasporasamfund i verden er der inspirerende kræfter, der arbejder hårdt på at repræsentere og genopfinde Somalia i kunsten. Tæt på Danmark kan nævnes en meget aktiv kulturel forening i Malmø – Hidde Iyo Dhaqan, der udgiver bøger, laver fotoudstillinger og arrangerer såvel dans som sport for unge svensk-somalier.

Opgave 10)

Betydningen af et teater

Diskuter med din makker, hvorfor National Theatre of Somalia har så stor betydning for den somaliske kulturarv

National Theatre. Mogadishu, Somalia, 1980

National Theatre. Mogadishu, Somalia, 2016

Opgave 11)

Den globale somaliske kunstscene nu

Søg på nettet: Orienter dig i hvilke praktiserende kunstnere (musikere, sangere, forfattere, performere etc.) med somalisk afstamning, der findes rundt om i verden – er der mange?

Her nogle flere forslag: Warsan Shire, digter
K'naan, Sanger
Cold Specks, Sangerinde
Nuruddin Farah, forfatter
Christina Ali Farah, forfatter

Vælg én kunstner og se om du kan spore den traditionelle somaliske kultur i vedkommendes virke?

HOME af Warsan Shire

no one leaves home unless
home is the mouth of a shark
you only run for the border
when you see the whole city running as well

your neighbors running faster than you
breath bloody in their throats
the boy you went to school with
who kissed you dizzy behind the old tin factory
is holding a gun bigger than his body
you only leave home
when home won't let you stay.

no one leaves home unless home chases you
fire under feet
hot blood in your belly
it's not something you ever thought of doing

until the blade burnt threats into
your neck
and even then you carried the anthem under
your breath
only tearing up your passport in an airport
toilets
sobbing as each mouthful of paper
made it clear that you wouldn't be going back.

you have to understand,
that no one puts their children in a boat
unless the water is safer than the land
no one burns their palms
under trains
beneath carriages
no one spends days and nights in the stomach
of a truck
feeding on newspaper unless the miles
travelled

means something more than journey.
no one crawls under fences
no one wants to be beaten
pitied

no one chooses refugee camps
or strip searches where your
body is left aching
or prison,
because prison is safer
than a city of fire
and one prison guard
in the night
is better than a truckload
of men who look like your father
no one could take it
no one could stomach it
no one skin would be tough enough

the
go home blacks
refugees
dirty immigrants
asylum seekers
sucking our country dry
niggers with their hands out
they smell strange
savage
messed up their country and now they want
to mess ours up
how do the words
the dirty looks
roll off your backs
maybe because the blow is softer
than a limb torn off
or the words are more tender
than fourteen men between
your legs
or the insults are easier
to swallow
than rubble
than bone
than your child body
in pieces.
i want to go home,
but home is the mouth of a shark
home is the barrel of the gun
and no one would leave home
unless home chased you to the shore
unless home told you
to quicken your legs
leave your clothes behind
crawl through the desert

wade through the oceans
drown
save
be hunger
beg
forget pride
your survival is more important

no one leaves home until home is a sweaty voice
in your ear
saying-
leave,
run away from me now
i dont know what i've become
but i know that anywhere
is safer than here

Opgave 12)

Politisk digt

Hvad handler Warsan Shires digt *Home* om? Hvilken nutidig begivenhed forsøger det at kommentere?

Hvordan beskriver hun hjem?
Hvad betyder fx: home is a mouth of a shark og home is a barrel of a gun?

Warsan Shire blev i 2016 kendt som tekstforfatter til Beyoncé's succesfulde album "Lemonade".

Link: Warsan Shire's digte citeret i Beyoncé's visuelle album: <https://www.youtube.com/watch?v=S0F-vITOTL4>

Liste over litteratur og andet materiale til de nysgerrige:

Harper, Mary. African Arguments : Getting Somalia Wrong? : Faith, War and Hope in a Shattered State (1). London, GB: Zed Books, 2012. ProQuest ebrary. Web. 14 November 2016.
Somali businessman Sheikh Shakul

<https://www.opensocietyfoundations.org/sites/default/files/somalis-copenhagen-20141031.pdf>

http://www.kontrabande.com/nydanskere_i_nyhedsbilledet.pdf

<http://www.somalimuseum.org>

<http://jyllands-posten.dk/indland/ECE3416511/Somaliere-i-store-problemer/>

<http://www.b.dk/kommentarer/prisen-paa-en-somalier>

Dansk-somalisk blogger: <http://ethniamagazine.dk/systemet-skal-ikke-redde-mig/>

Interview med Warsan Shire: <http://www.araweeloabroad.com/issue-02/2015/4/2/araweelo-abroad-x-warsan-shire>

S/H Glöbäl Stóries

Udarbejdet af Nannan Chen og Global Stories
Redigeret af Tanja Diers
Grafisk design af Wrong